

IN MEMORIAM

MÉSZÖLY MIKLÓS

(1921–2001)

„A művészet lényege szerint se más, mint a tágasság iskolája: a távolságot és nosztalgiát hozza harmóniába a maga felfokozott „elhatároltságában”. Ami annyit is jelent, hogy amit megteremt, a szépség (pontosabb, ha az intuitív Evidenciát értjük itt alatta) – a sűrítésben nyílik ki a legteljesebben. A sűrítésben pedig a „pillanat” villantja fel magát, mint olyan realitás, amihez képest minden egyéb tartomány fikció: megéledni csak azon keresztül tud. Ilyen értelemben a szépség már természeténél fogva küszöbén van annak, hogy a mozgás, a folyamat, a hatás felidézésének és befejezésének tartam nélküli egybeesését valósítsa meg, hogy maximális azonos-ság és azonosulás legyen, hogy legyőzze a távolságot, és semle-gesítse a nosztalgiát – ami gyakorlatilag mégis lehetetlen. És éppen ez adja a tragikum „miliójét”. A kudarc azonban sosem haszonta-lan, ha a törekvés az abszolútra irányul. Végül is mi adhatna több ösztönzést új határok megközelítésére, mint a felismert distancia?”

A tágasság iskolája. Híd, 1964. 9.